

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej 31 stycznia 2025 r. zażalenia wniesionego 28 października 2024 r., przez M. C. na zarządzenie SSN Marii Szczepaniec z 17 października 2024 r., sygn. akt I ZI 55/24, w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y. – sędziego Sądu Rejonowego w S., X.Y.1 – sędzi Sądu Rejonowego w S., X.Y.2 – sędziego Sądu Okręgowego w S.; X.Y.3 – asesora Prokuratury Rejonowej w Z., X.Y.4 – prokuratora Prokuratury Rejonowej w S., na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 usp oraz art. 171 pkt 1 u.p.p.

postanowił:

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Pismem z 26 sierpnia 2024 r. M. C. wniosła o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y. – sędziego Sądu Rejonowego w S., X.Y.1 – sędzi Sądu Rejonowego w S., X.Y.2 – sędziego Sądu Okręgowego w S., X.Y.3 – asesora Prokuratury Rejonowej w Z. i X.Y.4 – prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. za czyny z art. 231 § 1 k.k. i art. 191 k.k.

Zarządzeniem z 3 września 2024 r., Przewodniczący Wydziału I Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego wezwał M. C. do uzupełnienia braku formalnego wniosku, poprzez przesłanie wniosku sporządzonego i podpisanego przez pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem oraz przesłanie odpisu aktu oskarżenia wniesionego do sądu wskazującego sprawę,

w której immunitet ma być uchylony w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku w razie nieusunięcia braku w wyznaczonym terminie.

Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych zostało doręczone M. C. 7 września 2024 r.

Pismem z 9 września 2024 r. M. C. wniosła o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu do złożenia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y. – sędziego Sądu Rejonowego w S., X.Y.1 – sędzi Sądu Rejonowego w S., X.Y.2 – sędziego Sądu Okręgowego w S., X.Y.3 – asesora Prokuratury Rejonowej w Z. i X.Y.4 – prokuratora Prokuratury Rejonowej w S.

Zarządzeniem z 17 października 2024 r. sędzia Sądu Najwyższego Maria Szczepaniec

1. Na podstawie art. 80 § 2a i 2b usp w zw. z art. 13 k.p.k. oraz art. 120 § 2 k.p.k., odmówiła przyjęcia wniosku o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y. – sędziego Sądu Rejonowego w S., X.Y.1 – sędzi Sądu Rejonowego w S. i X.Y.2 – sędziego Sądu Okręgowego w S. z uwagi na niespełnienie warunków formalnych wniosku w postaci braku przesłania wniosku sporządzonego i podpisanego przez pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem oraz w postaci braku przesłania odpisu aktu oskarżenia wniesionego do sądu wskazującego sprawę, w której immunitet ma być uchylony, pomimo wcześniejszego wezwania do ich uzupełnienia;

2. Na podstawie art. 135 § 3 w zw. z art. 135 § 4 u.p.p. w zw. z art. 13 k.p.k. oraz art. 120 § 2 k.p.k., odmówiła przyjęcia wniosku o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y.3 – asesora Prokuratury Rejonowej w Z. i X.Y.4 – prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. z uwagi na niespełnienie warunków formalnych wniosku w postaci braku przesłania wniosku sporządzonego i podpisanego przez pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem oraz braku przesłania odpisu aktu oskarżenia wniesionego do sądu wskazującego sprawę, w której immunitet ma być uchylony, pomimo wcześniejszego wezwania do ich uzupełnienia;

3. Na podstawie art. 120 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. w zw. z art. 13 k.p.k., wniosek M. C. z dnia 9 września 2024 r. o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu do złożenia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y. – sędziego Sądu Rejonowego w S., X.Y.1 – sędzi Sądu Rejonowego w S. i X.Y.2 – sędziego Sądu Okręgowego w S., uznała za bezskuteczny oraz pozostawiła w aktach sprawy bez podejmowania czynności, z uwagi na nieuzupełnienie braku formalnego, pomimo doręzonego prawidłowo wezwania;

4. Na podstawie art. 120 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 u.p.p. w zw. z art. 13 k.p.k., wniosek M. C. z dnia 9 września 2024 r. o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu do złożenia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y.3 – asesora Prokuratury Rejonowej w Z. i X.Y.4 – prokuratora Prokuratury Rejonowej w S., uznała za bezskuteczny oraz pozostawiła w aktach sprawy bez podejmowania czynności, z uwagi na nieuzupełnienie braku formalnego, pomimo doręzonego prawidłowo wezwania;

Odpis zarządzenia doręczono M. C. 25 października 2014 r. wraz z pouczeniem, że na pkt 1 i 2 zarządzenia przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego – Izby Odpowiedzialności Zawodowej w terminie zawitym 7 dni od dnia jego doręczenia, zaś na pkt 3 i 4 zarządzenia, zażalenie nie przysługuje.

Zażaleniem z 28 października 2024 r. M. C. zaskarżyła zarządzenie z 17 października 2024 r. Wniosła o unieważnienie zarządzenia, przyjęcie jej wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej wskazanych przez nią funkcjonariuszy i wydanie zezwolenia na ich ściganie karne.

W uzasadnieniu wskazała, że żadne postępowanie karne w sądzie nie może się toczyć bez uprzedniego wydania zezwolenia Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej na ściganie karne sędziego, asesora czy prokuratora; nie może być wniesiony do sądu akt oskarżenia przeciwko sędziemu, asesorowi czy prokuratorowi. Podkreśliła, że w jej przypadku czyny popełnione przez wskazanych przez nią we wniosku funkcjonariuszy zakwalifikować należy jako przestępstwa zatuszowania oszustwa i śmierci jej brata. Wyrządzono jej wielką krzywdę i szkodę majątkową.

Nadmieniła, że Prokuratura Rejonowa w Z. nie może skierować do sądu aktu oskarżenia przeciwko sędziom, bo nie ma zezwolenia Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej na ściganie karne tych sędziów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne, a zatem zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, że zarządzenie z 17 października 2024 r., sygn. akt I ZI 55/24, nie jest, jak to ujęto w zażaleniu „beziemiennym”, gdyż zostało ono podpisane przez sędzię Sądu Najwyższego Marię Szczepaniec i znajduje się na k. 28-31 akt sprawy.

Wniosek nie został przyjęty, ponieważ M. C. nie uzupełniła w terminie braków do których została wezwana.

Jak stanowi art. 80 § 2b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych – jeżeli wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w Kodeksie postępowania karnego lub jest oczywiście bezzasadny, prezes sądu dyscyplinarnego odmawia jego przyjęcia.

Zgodnie natomiast z art. 135 § 4 u.p.p., jeżeli wniosek o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej lub wniosek o zezwolenie na tymczasowe aresztowanie prokuratora/asesora nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, przewodniczący sądu dyscyplinarnego odmawia, w drodze zarządzenia, jego przyjęcia.

Wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie wskazanych wyżej funkcjonariuszy publicznych do odpowiedzialności karnej został sporządzony i podpisany przez M. C., która jako osoba niebędąca adwokatem lub radcą prawnym, była do tej czynności nieuprawniona. Wezwana do uzupełnienia braku formalnego nie uczyniła tego. Niezachowanie przymusu adwokacko – radcowskiego stanowi brak formalny wniosku. Brak ten, przewidziany w przepisach szczególnych, jest

tego rodzaju, że wniosek nie mógł otrzymać biegu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2014 r., sygn. III KZ 17/14, Lex 1511281).

Nadto zgodnie z treścią art. 13 k.p.k. uzyskanie zezwolenia władzy, od którego ustawa uzależnia ściganie, należy do oskarżyciela. M. C., pomimo wezwania jej do uzupełnienia braku, nie wykazała legitymacji do wystąpienia z wnioskiem – nie wykazała bowiem, że przysługuje jej status oskarżyciela.

W konsekwencji, należało przyjąć, że zasadnie odmówiono przyjęcia do rozpoznania wniosku. Decyzja o odmowie jego przyjęcia, podjęta na podstawie art. 80 § 2a i 2b usp w zw. z art. 13 k.p.k., a także art. 120 § 2 k.p.k. oraz art. 135 § 3 w zw. z art. 135 § 4 u.p.p. w zw. z art. 13 k.p.k. oraz art. 120 § 2 k.p.k., była zatem prawidłowa.

Mając na uwadze powyższe postanowiono jak na wstępie (art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 usp oraz art. 171 pkt 1 u.p.p.).

[M. T.]

[a.ł.]